

Netanya by night

En diamant ved Middelhavet, er ikke bare et kjæle navn til Stavangers vennskapsby Netanya, men en juvel som stadig blir oppdaget av flere, turister så vel som fastboende. Ta gjerne en spasertur langs promenadene under og etter solnedgangen og bli beriket av det gode klimaet og "juvelene" du vil finne der. Bildet er tatt av en av de nye vannfontene på Haatzmaut. Klikk deg gjerne inn på http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=UdUrt2TB0As for å bli mer kjent av promenadene som går på sandklippene ovenfor stranden.

Samarbeidet med Israel utvikler seg

Etter en tur i fjor vår, hvor varaordfører Bjørg Tysdal Moe tok initiativ til en tur til Israel sammen med Nablusforeningen, kommunepolitikere m.fl., har der også skjedd mye positivt i etterkant. Vi har fortsatt mange løse tråder i luften, men der skapes stadig positive resultater. På turen i fjor deltok fra bystyret både arbeiderpartiets gruppeleder, Arnt Heikki Steinbakk og høyres gruppeleder John Petter Hernes (bildet). Marie Ljones Brekke for Krf. var også med. I anledning

at Stavanger er vertskapsby for WACS, verdenskongressen for kokker, første uken i juli dette året, var også arrangementsgeneral Iver Jan Leren med til Israel i fjor. Motivet for Iver Jan Leren deltakelse var å bli bedre kjent med Chefs for Peace, en organisasjon i Israel hvor både israelere og palestinere jobber sammen som kokker. Under turen i fjor serverte Chefs for Peace oss et måltid hver dag. Iver Jan Leren ble begeistret for det han fikk se og erfare på turen.

Med et alltid drivende håp om å kunne videreutvikle et fruktbart samarbeide inviterte Bjørg Tysdal Moe til en ny tur i februar 2014. Tanken var å videreutvikle de kontaktene som var etablert i fjor. Denne gangen var det en mindre og mer målrettet gruppe

som dro av sted. Fra Netanyaforeningen deltok Trygve Brekke. Fra Dialogsenteret i Stavanger deltok Kian Reme, for WACS var også denne gangen Iver Jan Leren med og fra politikerhold ønsket både John Petter Hernes og Arnt Heikki Steinbakk å få bli bedre kjent med Netanya.

Iver Jan Leren fikk formidlet sitt budskap om at Chefs for Peace var helhjertet invitert til Stavanger under WACS. Tilbakemeldingene pr dato er at de kommer. For Dialogsenteret er håpet at både ordføreren fra Nablus og ordføreren fra Netanya skal være tilstede under WACS. Om det skulle skje vil det bli en kjær i hatten for Dialogsenteret og Kian Reme. Hernes og Stein-

Artikkel fortsetter side 2.

Sabbatskvelden august 2013

I august arrangerte Netanyaforeningen som vanlig Sabbatskveld på Madla Bydels-hus. På denne Sabbatskvelden var Edna og Zvi Spitzer fra Netanya våre gjester. Edna har i alle år vært Netanyaforeningens kontakt i Netanya. Hun har gjort en kjempejobb. Hun er fortsatt aktiv, men regner med at hun snart kan få pensjonere seg. Inntil en arvtaker er funnet blir hun nok på post. Vi fikk takket henne for mange gode års tilrettelegging for oss. Hyggelig var det at hun denne gangen kunne komme til Stavanger sammen med sin kjære Zvi. Vi ble så vidt kjent med Zvi var en film som ble vist denne kvelden. Zvi ble foreldreløs som stor gutt. Moren døde og faren flyttet fra

sine fire barn. Farens fokus, i den krevende tiden like etter at staten var opprettet, var å berge sine barn med å skaffe dem penger til mat. Dette valgte han å gjøre som fremmedarbeider i Canada. Zvi måtte ta ansvaret for sine småsøsken hjemme i Israel.

Det ble lite med Sabbatsmåltider for den lille forlatte barneflokk. Flere av dem havnet på barnehjem. På filmen fortalte de om mange kvelder i sengen med skrikende tarmer. Mat var ikke alltid å få tak i. På filmen fikk vi høre en samlet søskenflokk som fortalte om sin barndom i et land i krig og nød. I dag flyter landet av melk og honning. Men denne kvelden lærte vi noe mer om hva hellighet er. Jeg hadde bedt Zvi be

Sabbatsbønnen før måltidet. Jeg visste at han hadde levd et liv der denne tradisjonen for det meste hadde vært fraværende. Men han responderte likevel positivt på min forespørsel og fortalte at han husket bønne slik han hadde lært den i barndomshjemmet før moren døde. Det var et stort øyeblikk å få stå ved siden av denne flotte mannen på 76 år da han ba for brødet og vinen. Hans respekt for denne hellige handlingen kunne vi ikke unngå å få med oss. Det var et sjeldent og verdifullt øyeblikk for oss som var der. Der er noe med den jødiske identiteten og gudstilhørigheten i dem, som gjør dem til et utvalgt og annerledes folk.

Sigve Bø

Netanya har et digert morbærtre i en av parkene nær det store sentrale shoppingsenteret (Mintz street). Alle husker vel den lille Sakkeus som hadde klatret opp i morbærtreet for å kunne se Jesus. Morbærtreet i Netanya er 1000 år gammelt og har en omkrets rundt stammen på 8 meter. Barna elsker å klatre opp i det hule treet, gjennom stammen og komme ut igjen høyere oppe. Morbærtreet er en av de eldste arter av trær på jorden og er kjent for sin lange levetid og hardførhet.

Fortsettelse fra side 1, Samarbeidet med Israel utvikler seg.

bakk hadde ingen invitasjoner med seg i ermet, de dro til Netanya igjen for å lytte og lære. På agendaen var to ønsker. De ønsket å gjøre seg kjent med nye tanker i det israelske skolesystemet og de ønsket større innsikt i tekniske løsninger og praktisk gjennomføring av pågående byutvidelser i Netanya.

I Netanya ble de møtt av Yakov (etternavnet har jeg ikke), en vel voksen mann som hadde arbeidet i skolen hele sitt liv. Jeg var en taper i skolen, var Yakovs erkjennelse. Likevel var han blitt lærer. Gjennom sine erfaringer fikk de lyttende høre om en mann som ut fra sin lærergjerning i Netanya hadde utviklet en ny strategi for Israels skoler. I dag hadde han 1000 skoler som lyttet til hans idéer. Yakovs konkrete

utfordring var: Hvordan få tak i det gudgitte potensialet som finnes i hver elev, bli kjent med det og utvikle det optimalt. Yakov var overbevist om at hvert barn hadde en egenskap som var unik. Ved forskjellige aktiviteter og utfordringer som eleven ble presentert for kunne denne egenskapen avdekkes og dyrkes. I skolen skulle barnet få være seg selv og bli en vinner. For kloke og lyttende politikere var dette meget interessante tanker. Der er nok av elever som sliter seg gjennom PISA tester og stempler både seg selv, læreren sin og skolen som delvis udugelige. Det sier seg selv; et samfunn vil ikke kunne fungere optimalt om alle er skapt like eller formes like. Vi er skapt for å utfylle hverandre! Hvordan får vi det til? Kanskje har Yakov fra Netanya en forståelse og løsning som er verd å lytte til. Sannsynligvis er der flere som kommer til å ta tak i kappen hans for å lytte og lære.

Netanya by er i en rivende utvikling. Mye av resultatet for den raske veksten ligger nettopp i at planleggerne er i stand til å finne både tekniske løsninger og utbyggingstrategier som fungerer. I Netanya bygges der ikke etter mest pressende behov. I Netanya bygges der før behovet blir skrikende. Kommunen kjøper arealer. Veier og nødvendig infrastruktur opparbeides. Offentlige institusjoner som skoler, barnehager, legesenter osv. etableres. Etterpå selges de øremerkede tomtene til utbyggingsselskapene. Vel, i Stavanger og nærområdene rundt, er vi er nok bedre kjent med detenedrardetandremedsegmodellen. Netanyaforeningen vil selvsagt stå på tilbudssiden for å videreutvikle disse kontaktene og forhåpentligvis også nye.

Sigve Bø

Hyggelig nytt fra speiderfronten

Etter en suksessfull speiderleir i sommeren 2013, der både arrangøren og hver enkelt deltaker bidro med betydelige innsatser for å skape en minnerik opplevelse, kan vi som var litt mer perifere lure på hva som egentlig skaptes av vennskap denne uken i sommer. For vår del lurer vi selvsagt på om den flotte gruppen vi fikk opp fra Netanya bare uttrykte takknemlighet av ren høflighet eller om de virkelig hadde hatt det så hyggelig som de meddelte ved avreisen. Noe av samme positive kategori må de ha fortalt etter at de kom hjem også. Margrethe Søiland, som leder Stavanger MSK, hadde ansvaret for speidergruppen som var vertskap, og for de besøkende fra Netanya. Hun har nå fått en hyggelig henvendelse fra Dor Posner, delegasjonslederen for speiderne i Israel, med spørsmål om det er mulig å komme til Norge på speiderleir

dette året også. Hyggeligere tilbakemelding kan vi vel neppe få. Takk og gratulasjoner til Margrethe Søiland, Christian Aasland, Eiliv Søiland og speidergruppa Stavanger MSK som tydelig har gjort en kjempejobb. Takk også til varaordfører Bjørg Tysdal Moe som

bidro på vegne av Stavanger kommune og takk til Iver Jan Leren som inviterte hele gjengen fra Netanya til middag i sitt privathjem. Summen er at vi har opprettet en kontakt som vil videreføres ved anledninger. *Sigve Bø*

Forståelse og kunnskap

Lederen for Netanysforeningen undrer seg fra tid til annen over hva Stavangers befolkning velger å ta til seg av forståelse og kunnskap. Under en konferanse som var i Stavanger i november i regi av NIHK (Norsk Israelsk Handels Kammer) ble jeg møtt av en demonstrasjonsgruppe utenfor

Atlantic som fortalte meg at Netanya var bygget på okkupert land. Kartet som ble presentert av okkupert land for dem var hele Israel. For den som er interessert har Netanysforeningen lagt ut mye informasjon på foreningens hjemmeside om premisene og de politiske prosessene som har resultert

i staten Israel. Der kan du lese om jødernes utfordringer gjennom de siste hundre år for å få gjenoppbygget landet. www.netanyaforeningen.no og www.miff.no (Med Israel for Fred)

Sigve Bø

Vasstårnet i Netanya

At Israel har ei svært gammel historie er noko som alle veit. Minnesmerke om den gamle kulturen vert tatt godt vare på. Det er det talrike dømme på. Me kan bare tenkje på Mazada, utgravingar i Jerusalem, Bet Shean osv.

Men kva med den nyare historia? Perioden då det vart meir og meir aktuelt at jødane skulle samlast i det gamle heimlandet sitt? Er ikkje denne kulturen og verd det å ta vare på? Dette var tankar som rektoren ved Neomi Shemes School i Netanya, Dalia Friedman, leika med då det vart snakk om å riva eit gammalt vasstårn som ligg i nærleiken av skulen. For lesarane våre som har vore i Netanya, kan me opplysa at tårnet er plassert ved sjøen eit par hundre meter nord for Hotel Four Seasons. Saman med elevane på skulen ville

ho undersøkje historia bak dette tårnet. Var det bare eit vanleg vasstårn som det finst mange av i Israel?

Med stor entusiasme fortel Dalia kva dei fann. På dette området var det i 1930-åra ein kibbutz. Medlemmane i kibbutzen fiska og dreiv jordbruk.

I Europa vart situasjonen verre og verre for jødane. Mange av dei prøvde å flykta, og for mange var Israel eit naturleg mål. Men engelskmennene som hadde kontroll i denne perioden, stoppa og sende tilbake til Europa alle flykningane som dei fekk tak i. Det var stadig vaktpatruljar ute for å stoppa denne "ulovlege" innvandringa. Det er no det gamle vasstårnet spelar ei stor rolle. Det var lett å få auga på tårnet frå sjøsidadar det ruva i terrenget. Med eit lys på toppen greidde kibbutzmedlemmane å gje melding om når kysten var klar. Når det var trygt å koma i land. På land fekk flykningane raskt på seg vanlege kibbutzklede for ikkje å verta oppdaga.

På denne måten vart ca 2000 personar "smugla" inn til Netanya. Dei fleste av dei kom frå Polen. Når me veit kva som seinare skjedde med jødane i Europa, tar me ikkje for sterkt i når me seier at tårnet var med på redda livet til mange menneske.

Dette er bakgrunnen for at Dalia Friedman stod i spissen for prosjektet om å ta vare på - for bruka hennar eigne ord - "The watertower in Netanya". Ho viser oss mange gamle bilete frå kibbutzperioden både av tårnet og det daglege livet blant medlemmane.

Men Dalia gjev seg ikkje med dette. Ved sida av tårnet står det i dag eit gammalt hus som kibbutzen brukte som barnehage. Dei tri vindaugo i dette huset vart og brukt i det farlege spelet med lyssignal. - Dette huset har derfor ei stor historisk verd, held ho fram. Så neste prosjekt vert å få styresmaktene med på å ta vare på det. Med den iveren og entusiasmen ho viser er me sikre på at dette kjem ho og til å greia.

Trond Otto

Returadresse:
Netanyaforeningen
Postboks 1020
4091 Hafrsfjord

Velkommen til Netanyaforeningens årsmøte torsdag 13. mars kl. 19.00

Som alltid på denne årstiden blir igjen årsmøte i Netanyaforeningen i "Stova" på Madlamark Bydelshus, Åsta Kongsmorsgate 20 eller med andre ord rett ved siden av Madlamark kirke. Utenom de vanlige årsmøtesakene som valg av nytt styre, årsrapport o.l., blir det aktuelle innlegg om og fra Netanya og Israel og noen videoglimt. Selvsagt blir det kaffedros, noe å bite i og mye god prat rundt bordene.

Velkommen til Sabbatskvelden fredag 29. august kl. 19.00.

Sabbatskvelden blir som vanlig i Madlamark Bydelshus. Selv om programmet ikke er ferdig enda, forventer vi et besøk av den israelske delegasjonen som besøker oljemessen i Stavanger. Ellers blir opplegget som det pleier med mat, sang og musikk. Husk å ta andre med deg. Det kommer mer informasjon i neste utgave.

Takk til dere alle!

En stor takk til alle dere som bidrar med støtte til foreningens arbeid. Vi får støtte fra Stavanger Kommune alt etter hvor mange betalende medlemmer vi har. Inviter gjerne andre også til å bli medlem. Med det aktivitetsnivået vi har nå tærer vi litt på egenkapitalen. Men vi vil fortsette å nytte de mulighetene vi har for å utvikle et hyggelig og fruktbart samarbeide med både Netanya og Israel.

Stavanger og Netanya har vært vennskapsbyer siden 13. august 1996.

Netanya er én av Stavangers elleve vennskapsbyer. Kommunen har valgt å la private vennskapsbyforeninger ha ansvaret for at arbeidet og kontakten blir opprettholdt. Stavanger kommune bidrar med midler til dette arbeidet, da en anser det som viktig at kommunen har kontakter internasjonalt, både i kulturliv, næringsliv og på grasrotplanet. Netanyaforeningen virker som en

katalysator på de nevnte områdene og er kommunens forlengede arm og samarbeidspartner.

Takk til MIFF!

Netanyaforeningen og MIFF (Med Israel For Fred) har samarbeidet i årene foreningene har eksistert. Blant annet har MIFF satt opp nyhetsbrevene vi har laget på pdf-filer slik at det har vært klart til trykking. Vi har stått sammen i prosjekter. MIFF satser på opplysningsvirksomhet, har en svært god og informativ webside/avis og deltar aktivt i diverse fora slik at sannheten kommer fram. Vi vil anbefale våre medlemmer til å gå inn på www.miff.no og få del i fakta i Israel-relaterte emner, nyheter så vel som historiske. Å være medlem i våre organisasjoner, er en god måte å støtte Israel på.

Medlemskontigenten for 2014

For å være medlem i Netanyaforeningen, må det betales ny kontingent i 2014. Benytt gjerne den vedlagte giroblanketten inne i bladet. Det er nødvendig at du gir opp ditt eget og evt. ektefellens navn, samt adresse uansett betalingsmåte. Uten nevnte opplysning får vi nemlig ikke registret din innbetaling. Dessverre gjentar denne feilen seg for flere hvert år slik at vi ikke får registrert medlemskapet.

Det er problemer med telegiro og registrering. Vi vil derfor be dem som bruker den betalingsformen, også sende en SMS til 97195106 eller send en email post@netanyaforeningen.no når betalingen ble gjort og navn(ene).

Beklager ulempen det medfører!

Medlemskontigenten for 2014, er som i fjor: Kr. 150 for ektepar og 100 kr. for

enkelt medlem og innbetales til bankgiro 9365 05 47762.

Er det noen som heller vil ha bladet tilsendt via email, så oppgi emailadressen din til post@netanyaforeningen.no.

På forhånd takk!

Styret

Kontakt Netanyaforeningen

Netanyaforeningen
Postboks 1020
4091 Hafrsfjord

www.netanyaforeningen.no
post@netanyaforeningen.no
Bankgiro : 93650547762
Org. nr. 986 339 000

Styret som ble valgt på årsmøtet 2013 ble konstituert slik.

Formann: Sigve Bø Tlf. 906 00 164

Nestformann: Trygve Brekke Tlf. 908 26 533

Sekretær: Marit Svendsen

Kasserer: Torgeir Riska

Styremedlemmer: Torill Garborg, Inga Kjersti Håland,
og Arne Karlsen.